

Скъпи читатели,

В далечната ни Татковина вече се завръщат щъркелите, носещи със себе си пролетно настроение и нови надежди. Тук, в Чехия, няма къде да видим предвестниците на пролетта, освен, ако не се отправим към Южна Моравия. Е, и това ще стане, но чак към края на май. Сигурна съм обаче, че всеки от Вас се е закичил с мартенички, почел е всички мартенски празници, както подобава, и е развял българското знаме поне в сърцето си. И ако в началото на януари присъствах на една интересна изложба, която даде чудесен старт на културните събития, то после времето течеше бавно и лениво и като че ли нищо не се случваше. През февруари и март обаче изведнъж всичко оживя и закипя. Първи стартираха нашите сънародници и приятели от сдружение „Заедно“, а тяхното честване на Трифон Зарезан отново събра почитателите на този уникален български празник. Не мога да пропусна вълнуващия концерт на група „Оратница“, нито поредния Фестивал на българските филми, очакван от киноманите с радост и нетърпение. В България пък беше ред на кукерите, а свидетел на неповторимия обичай бе нашата Ани. Който желаше да изпробва собствената си сърчност и да има своя неповторима мартеница, се включи в „Работилничката“, организирана от сдружение „Българска православна община в ЧР“. Разнообразни и весели бяха мартенските празници и в регионалните ни сдружения в Пилзен и Усти над Лабем. Безспорно, кулминация на тези тържества беше честването на Националния празник на България в катедралния храм „Св. св. Кирил и Методий“ в чешката столица, с което Българският културно-просветен клуб си постави нелеката задача да възстанови една прекъсната традиция, а реализацията надмина и най-смелите очаквания на организаторите.

Пишейки тези редове, скъпи читатели, всъщност се опитвам да обърна внимание на всичко по-интересно, случило се през последните месеци и за което, според мен, си заслужава да се прочете. Макар че, като се замисля, доброто четиво се оценява понякога чак от дистанцията на годините, също, като и добрите филми например. Във всеки случай ще Ви препоръчам новия ни гост в рубриката „Библиотека“, българския писател Бойка Асиова, както и гледната точка на един историк под заглавие „За въстанието против султана. Април 1876 година“ по повод 140-годишнината на Априлското въстание. И накрая, но изобщо не на последно място, защото съм убедена, че тази информация е важна за Вас – брошура на Центъра за интеграция на чужденци, от която ще разберете как да постъпите, ако искате да запишете детето си в чешко училище.

Желая Ви приятно четене!

Камелия Илиева, главен редактор

Възстановихме традицията

Националният празник на България бе отбелязан достойно в Прага

На 5 март Българският културно-просветен клуб в Прага, със съдействието на сдружение „Българска православна община“, Църковно сдружение на българите в Чехия „Св. Николай Миряклийски чудотворец“ и с любезната подкрепа на Чешката православна църква организира тържествено честване на Трети март в катедралния храм „Св. св. Кирил и Методий“ в чешката столица.

Сутринта, на 5 март, храмотът бързо започна да се пълни с наши сънародници, дошли да отпразнуват Националния празник на Родината ни. Присъстваха не само представители на гореизброените сдружения, но и много българи, не членуващи в нито едно от тях, водени от желанието си да бъдат сред свои, сред земляци, а и вероятно зарадвани, че се възстановява една дългогодишна традиция, прекъсната

по неизвестни причини в началото на 2014 г. И ако някой от организаторите е изпитвал съмнения дали ще напълнят с хора голямата църква, то всички опасения бързо се разсеяха, а българи прииждаха дори след началото на тържествената литургия. За съжаление, въпреки отправената официална покана към българските държавни институции в Прага, събитието бе уважено единствено от Българския културен институт.

Празничната сутрин започна с

Панихида в памет на загиналите за българската свобода

Хор „Гласове от България“ с диригент Радосвета Костова

Митрофорен протоерей Никола Ончуленко изразява задоволството си от българите

Пред Българския дом в Прага

панихида, която бе отслужена от българския свещеник ставрофорен протоерей Пламен и от митрофорен протоерей Никола Ончуленко, заместник на Негово Високопреосвещенство Михаил, Архиепископ Пражки и на Чешките земи, и бе в знак на преклонение и почит към героите, напоили с кръвта си свещената българска земя, за да можем днес да се наречем свободни. Тъй като датата съвпаднаше и с първата за годината Задушница – пред Великия пост, не бяха забравени и починалите наши роднини и приятели. Сдружение „Българска православна община“ бе подигурило, според православната християнска традиция, варено жито, хляб и вино за помен на мъртвите.

След канонично издържаната панихида последва слово на г-н Кирил Беровски, председател на БКПК, гр. Прага и на АБС в ЧР, част от което ще си позволя да цитирам: „На 3 март се навършиха 138 години от Освобождението на Родината ни от османско владичество. В този празничен ден всеки българин, където и да е по света, издига българското знаме като израз на национална гордост, на единство и самочувствие. Днес ние, българите в Прага и нашите приятели и съмишленици, сме се събрали тук, на това свято за всеки православен християнин място. Събрали сме се в храма, носещ имената на най-обичаните светци в българския православен календар – тези на Солунските братя Кирил и Методий, за да почетем паметта на падналите пред олтара на българската свобода и за да не забравяме, че ако сега можем да се наречем свободни, това не би било възможно без безкористната саможертва на поколения български просветители, революционери и национални герои. Без Раковски и Караджата, без Ботев и Левски, без будителите и възрожденците, без строителите на съвременна България.

Без съмнение 3 март е онази паметна дата, на която България се завърна на картата на Европа. В основите на българската държавност бе вграден духът на Възраждането с неговото светло чувство за дълг към народ и отечество. С гордост можем да кажем, че свободните българи тръгнаха редом с най-прогресивните и демократични нации, избирайки ясно и категорично европейски път на развитие“. В края на

речта си г-н Беровски покани всички присъстващи в Българския дом.

Празничната програма завърши с концерт на хор „Гласове от България“ с диригент Радосвета Костова. Чухме „Благослови, душе моя, Господа“, „Кратък български полиелей“, „Отче наш“, „Малка мома двори мете“, „Бре, Петрунко“, „Вечеряй, Радо“, „Къде си, вярна, ти, любов народна“ и накрая, естествено, „Многая лета“.

Тесни се оказаха помещенията в сградата на ул. „Америцка“, за да поберат над 120-те наши сънародници, пожелали да празнуват Националния ни празник. Гости ни бяха г-н Зденек Опатршил, председател на ЧСМС, свещениците Пламен Тодоров и Микола Ончуленко, които благословиха

насъбралото се множество, а отец Ончуленко изрази задоволството си от присъствието на толкова много българи. „Виждам, че българите са тук, че са в православната църква и ще предам на Негово Високопреосвещенство, че българската община е жива“, каза скъпият гост.

От страна на БКПК, гр. Прага поздравителни думи произнесе инж. Христо Христов, както винаги добре подготвен. Особено силно впечатление ми направи сравнението, което той използва, наричайки „3 март 1878 г. истинският Великден на България“.

След толкова много вълнения дойде ред и на неформалната част, а хористите от „Гласове на България“ подхващаха песен след песен, все бъл-

гарски – народни, възрожденски, любими на всички мелодии от 70-те и 80-те години на миналия век. Дълго ще остане в съзнанието ми образа на Манол Кабасанов от Кърджали, който въпреки болните си нозе, стана прав, за да изпълни родопския химн „Девойко, мори, хубава“, а съпругата му Тоска, макар и с две патерици, се хвана на хорото като истинска българка. Едва ли е тайна за някого какви емоции винаги предизвиква „Я, кажи ми, облаче ле, бяло“, а аз видях сълзи в очите не само на нас, по-възрастните, но и в тези на най-младите.

Разделихме се с „Моя страна, моя България“ и с убеждението, че ще пазим традицията и българското в сърцата си. ◆

Пролетни празници в Българския културно-просветен клуб в Пилзен

Актуални промени в Българската културно-просветна организация

На 7.02.2016 г. влезе в сила решението на Градския съд в Прага, според което БКПО в ЧР се преименува на Асоциация на българските сдружения в Република Чехия (Asociace bulharských spolků v ČR). Промяната бе продиктувана, от една страна, от новия Граждански закон, действащ в чешката държава и изискващ пререгистрация на различните граждански сдружения и организации, а от друга страна – желанието да бъде изградена по-динамична и гъвкава структура на сдружаване, отколкото е била тази на досегашната БКПО. Понятието асоциация се среща навсякъде и се приема по-отворено, не е необходима централизация, асоциацията предполага и интерес от страна на бъдещи колективни членове. Решението за преименуване на БКПО бе взето на 12.12.2015 г., а обсъждането му бе сред приоритетите на последния за годината Съвет на председателите на организацията. На същото заседание беше приет по същество и Устава на Асоциацията. Според решението на Градския съд, АБС в ЧР е единственият законен наследник и правоприемник на съществувалата досега БКПО в ЧР. Сред целите, които си поставя Асоциацията са: „сдружаване на граждани на ЧР с българска народност; на българи, живеещи и работещи в ЧР, както и на чешки граждани – членове на семействата и приятели. Поддържане на българския език, култура и народни традиции, създаване на условия за развитие на културни и обществени дейности, които популяризират българските традиции и целящи задълбочаване на чувството за национална принадлежност. Изграждане на приятелски връзки между българи и чехи. (...)“.